

LÅDCYKLAR med politisk agenda

I ett gammalt tvätteri i en förort till Stockholm byggs både lådcyklar och idéer om en bättre värld. Syftet med Gamla Enskede Lådcyklar är inte i första hand att tjäna pengar utan att minska miljöförstöringen och göra människor lyckligare och mer hälsosamma.

“Allt började när jag var fick mitt första barn och ville köpa en lådcykel. De var så fruktansvärt dyra, 20 000–30 000 kronor, och de billigare kändes inte bra”, säger Måns Andersson, ägare till Gamla Enskede Lådcyklar.

TEXT OCH FOTO: JENNY STADIGS

Gamla Enskede Lådcyklar är ett företag som ritat, bygger ihop och säljer lådcyklar. Men det är även ett politiskt projekt, enligt initiativtagaren och ägaren Måns Andersson. Huvudmålet är att ge människor ett bra alternativ till bilåkning

– Bilen påverkar hela samhället på ett väldigt negativt sätt. I det bilnormativa samhället blir världen något man bara åker förbi på väg dit man ska. Man lever inte på riktigt och blir ännu mer konsumtionsinriktad, säger Måns Andersson.

En lådcykel är en speciell typ av cykel

med en stor låda framtill, som kan användas istället för bil när man vill transportera allt från barn och hundar till matkassar och musikinstrument.

– Om man cyklar och inte har en bil som måste betalas behöver man inte jobba lika mycket och får mer tid över att ha kul med sina barn. Man blir dessutom mer hälsosam och minskar utsläppen av växthusgas.

Ständiga Kinabesök

Hur lådcyklarna tillverkas är också mycket viktigt för Måns Andersson. Gamla Enskede Lådcyklar gör regelbundna besök i underleverantörernas fabriker i Kina för att försäkra sig om att arbetsvillkor och miljötänk lever upp till kraven. Även på hemmaplan, där cyklarna ritas och sätts ihop, står det etiska tänkandet i centrum.

– Hittills har nästan ingen fått några pengar, men sedan ska likalönsprincipen gälla. Och miljöfrågorna är avgörande för nästan varje beslut.

Företaget är även ett sätt att förenkla vardagslivet och ha kul tillsammans med familj och vänner. Måns Andersson planerar att gå ner till halvtid med forskningen och spendera mer tid i cykelverkstaden, som ligger ett stenkast från hans lägenhet.

Tillsammansgrej

– Det här är en tillsammansgrej. Alla gör det de känner för när de känner för det och barnen är ofta med oss här.

Kommer det sättet att jobba fungera när ni växer?

– Jag hoppas det. Men om företaget skulle bli mycket större så delar vi det nog på något sätt. Det är så himla trevligt nu när det är litet, och vi är måna om att det ska vara kul. Om det blir flera tusen cyklar om året blir det ju en industri.

Säljer inte aktivt

Gamla Enskede Lådcyklar gör ingenting aktivt för att försöka sälja fler cyklar.

► Skäms för annonsering

– Vi gjorde ett misstag en gång och satte in en annons när en annonsförsäljare tjtade och tjtade, och jag skäms över det. Vi kränger inte cyklar. Vi rekommenderar inte alla som kommer hit att köpa en cykel.

Vilka köper lådcyklar?

– Till 75 procent är det unga, trendmedvetna, miljöengagerade och välutbildade barnfamiljer.

Varför inte bara köpa en cykelkärra – det är ju billigare?

– Ofta räcker en kärra, men en bra lådcykel är snabbare, mer flexibel och ofta säkrare. Dessutom tycker barnen att det är jätkligt mycket roligare – man kan prata med dem och upplever cykelturen tillsammans på ett helt annat sätt, säger Måns Andersson.

“Tvåhjulingarna är säkrare än trehjulingarna eftersom du kan väja bättre med en tvåhjuling”, säger Måns Andersson.

Måns Andersson

Ålder: 48 år.

Yrke: Cykelmakare och forskare inom hållbarhetsfrågor och genus.

Bakgrund: Har forskat under största delen av sitt yrkesverksamma liv och byggt cyklar på hobbynivå under 25 år.

Familj: Sambon Miriam och barnen Vilhelm, 5 år, Vanja, 1 år, och Rebecka, 1 år.

Bor: Lägenhet i förorten Bagarmossen i Stockholm.

Intressen: Familjen, film, politik, konst och litteratur.

Gamla Enskede Lådcyklar

Grundades: Företaget registrerades 2010, men arbetet började så smått redan 2006.

Affärsidé: Att göra bra, ekonomiskt överkomliga lådcyklar på ett etiskt sätt.

Säljer: Olika modeller av lådcyklar, både två- och trehjulinga, i prisspannet 9 700–

35 000 kronor. Majoriteten av kunderna köper en trehjuling modell som kostar 11 000 kronor, inklusive tillbehör som bänkar att sitta på i lådan och regnskydd.

Ägare: Måns Andersson.

Antal anställda: Just nu får två personer betalt för att bygga cyklar, men inte på heltid. Ett tiotal personer lägger ner tid ideellt.

Omsättning: Räknar med 600 000 kronor under 2012.

“Våra cyklar ska man kunna ha i 50 år. Man byter bara låda vart femte eller tionde år”, säger Måns Andersson.

Lådcyklar alltmer populära
Köpenhamn är känt om inte annat så för sina Christiana-cyklar. Som används

t.o.m. av danska kungahuset. Den som letar efter en lådcykel börjar bäst på Internet. Det finns en rad importörer/tillverkare av alla möjliga modeller.

Många med elassistans dessutom. Nedan en modell från Cargobike i Malmö. Pris ca 15 000 kr.

